

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul prezentului act normative

LEGE
pentru aprobarea Ordonanței de urgență
privind înființarea unor posturi de personal contractual
în schema de personal a Consiliului Superior al Magistraturii

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa prezentului act normativ

În conformitate cu obiectivele stabilite prin Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022 – 2025 și Planul de acțiune aferent acesteia, este necesar a se asigura continuitatea activității personalului asistenților judecătorului, până la adoptarea statutului acestora în sensul asigurării sustenabilității proiectului „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești” (Cod SIPOCA/MySMIS:751/129513.

2.2. Descrierea situației actuale

Consiliul Superior al Magistraturii implementează, în prezent, proiectul „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești” (Cod SIPOCA/MySMIS:751/129513, contract de finanțare nr. 435/02.10.2019), cu scopul de a contribui la crearea unui sistem de justiție modern, adaptat cerințelor societății contemporane, prin identificarea și dezvoltarea pârghiilor și mecanismelor necesare pentru reducerea duratei proceselor, îmbunătățirea ratei de soluționare a cauzelor, scăderea duratei de soluționare a cauzelor.

În acest sens, din bugetul proiectului au fost finanțate 165 posturi de experți în implementare – asistenți ai judecătorului, posturi înființate în afara organigramei Consiliului Superior al Magistraturii, experții desfășurându-și activitatea la nivelul unui număr de 19 instanțe pilot desemnate la grade diferite de jurisdicție. Încadrarea acestora s-a realizat în urma unei proceduri de selecție transparente, pe baza unor criterii obiective vizând calificarea și competențele profesionale.

Pe perioada de implementare a proiectului, la nivelul instanțelor pilot s-a putut observa impactul pozitiv al activității desfășurate de această categorie de personal asupra duratei de soluționare a cauzelor și a termenului de redactare a hotărârilor și în general asupra actului de justiție.

Prin prisma rezultatelor preconizate ale proiectului, categoria de personal anterior amintită a fost asumată de Guvernul României atât prin Hotărârea nr. 436 din data de 30 martie 2022, prin care a fost adoptată noua Strategie de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022 – 2025 și Planul de acțiune aferent acesteia, cât și de Ministerul Justiției prin noul proiect de lege de organizare judiciară.

Conceptul noii instituții a asistentului judecătorului, a cărui testare se realizează în proiectul menționat, există deja în majoritatea statelor europene. Deși denumirea instituției variază în funcție de tradiția juridică a fiecărui stat, există totuși numeroase puncte comune, atribuțiile exercitate fiind similare cu cele ale asistenților judecătorului din cadrul proiectului pilot.

Totodată, instituția asistentului judecătorului este una dintre propunerile de îmbunătățire a activității instanțelor de judecată ce a fost îndelung dezbătută în cadrul sistemului judiciar, fiind unanim considerată ca fiind modalitatea cea mai bună de eficientizare a activității judecătorilor, cu scopul realizării unui act de justiție adaptat cerințelor societății contemporane și așteptărilor cetățenilor, ca beneficiari și destinatari finali ai activității instanțelor.

Activitățile desfășurate de asistenții judecătorului în cadrul exercițiului pilot și impactul acestora, concretizat în suportul oferit judecătorilor coordonatori, evidențiază, fără îndoială, potențialul acestei categorii profesionale de a contribui la optimizarea eficienței și calității actului de justiție.

De aceea, este important ca toate elementele pozitive desprinse din derularea exercițiului pilot și experiența asimilată de experții în implementare - asistenți ai judecătorului să fie valorificate în continuare la nivelul instanțelor judecătorești.

Experții în implementare din proiect au fost încadrați în baza unor contracte individuale de muncă pe perioadă determinată, raporturile de muncă ale acestora urmând să înceteze la data de 30 septembrie 2022.

În raport de obiectivele asumate prin Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022 – 2025 și Planul de acțiune aferent acesteia, în mod evident, nu se poate înregistra o lipsă de continuitate a activității personalului anterior menționat, până la adoptarea statutului acestora. O astfel de situație ar fi de natură să producă consecințe negative atât asupra activității instanțelor, cât și din perspectiva sustenabilității rezultatelor proiectului implementat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Astfel, până la reglementarea statutului asistentului judecătorului, în lipsa unor măsuri legislative care să permită continuarea raporturilor contractuale ale persoanelor care au exercitat, pe durata derulării proiectului, atribuțiile preconizate pentru această categorie de personal, experiența acumulată ar fi în mod evident pierdută, resursele financiare și umane implicate în formarea acestor persoane fiind irosite. Mai mult, chiar dacă pe viitor va fi adoptat actul normativ care va reglementa statutul acestora, va fi necesară o nouă recrutare, care va presupune timp și costuri suplimentare, deși experții din proiect au fost selectați printr-o procedură foarte riguroasă.

În plus, lipsa de continuitate în activitatea acestei categorii de personal ar vulnerabiliza rezultatele proiectului implementat de Consiliul Superior al Magistraturii, proiect care a presupus resurse financiare semnificative și un efort din partea instanțelor implicate în monitorizarea exercițiului pilot implementat, care ar rămâne astfel, fără nicio finalitate. Adoptarea unor măsuri urgente care să permită continuarea activității acestei categorii de personal este justificată și de deficitul resursei umane cu care se confruntă instanțele judecătorești, pe perioada de implementare a proiectului acesta fiind suplinit, în parte, de suportul oferit de personalul menționat.

Soluțiile legislative propuse au drept scop preîntâmpinarea efectelor negative generate de insuficiența personalului suport pentru judecători, situație care va fi agravată prin încetarea raporturilor juridice ale experților din proiect, cu consecințe evidente asupra eficienței și calității actului de justiție, în detrimentul justițiabililor.

În cadrul proiectului „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești” (cod MySMIS 129513/SIPOCA 751) a fost elaborat livrabilul „Analiza impactului testării modelului de management prin prisma exercițiului pilot, asupra cadrului legislativ”, acesta fiind aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1672/2022. Livrabilul menționat conține un proiect detaliat de reglementare a statutului asistentului judecătorului, cu toate aspectele necesare pentru desfășurarea activității acestora, stabilind rolul și locul asistentului în cadrul instanțelor judecătorești, recrutarea, formarea profesională inițială și continuă, evaluarea profesională, suspendarea și eliberarea din funcție, drepturile și îndatoririle, precum și răspunderea juridică a acestei categorii profesionale.

Prin adresa nr. 4702/5234/2019 din data de 13 iulie 2022, propunerea de reglementare aprobată de Secția pentru judecători a Consiliului a fost transmisă Ministerului Justiției, având în vedere atribuțiile acestei autorități de a iniția acte normative în domeniul justiției. Deși se impune o intervenție legislativă urgentă pentru a asigura continuitatea activității acestei categorii de personal suport pentru judecători, până în prezent demersul inițiat de Consiliul Superior al Magistraturii nu s-a finalizat, având în vedere și specificul procedurii legislative. Trebuie menționat, însă, că Ministerul Justiției a apreciat oportună crearea acestei categorii profesionale, nu doar prin Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022 – 2025 și Planul de acțiune aferent acesteia, dar și prin proiectele de acte normative privind legile justiției, aflate în procedură parlamentară de urgență. Astfel, la art. 150 din proiectul de Lege privind organizarea judiciară se propune următoarea reglementare: „Art. 150 – (1) În cadrul curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și judecătoriilor pot funcționa asistenți ai judecătorilor, ale căror statut și atribuții sunt reglementate prin lege specială. (2) Asistentul judecătorului are rolul de a-l sprijini pe judecător în îndeplinirea de către acesta a atribuțiilor sale judiciare, desfășurându-și activitatea sub îndrumarea și supravegherea judecătorului.”

În considerarea faptului că toate aspectele menționate vizează un interes general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul act normativ, se reglementează următoarele:

- suplimentarea statului de funcții al Consiliului Superior al Magistraturii prin înființarea unui număr de 165 de posturi de experți juriști (COD COR 261903), personal contractual;
- preluarea, începând cu data de 1 octombrie 2022, a experților în implementare-asistenți ai judecătorului în cadrul organigramei Consiliului Superior al Magistraturii;
- salariul lunar al acestei categorii de personal se stabilește prin asimilare cu salariul de bază al funcției de grefier-șef cabinet, prevăzută la Capitolul II nr. crt.1 din Anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor art. 28 din acest act normativ, corespunzător categoriei de personal bugetar respective.

2.4. Alte informații*)

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al prezentului act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4. Impactul macroeconomic - Nu este cazul

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații În ceea ce privește impactul bugetar, măsurile reglementate prin prezentul act normativ nu vor determina, pe termen scurt, pe anul curent, cheltuieli bugetare suplimentare, sumele necesare finanțării celor 165 de posturi, de 4.000 mii lei, fiind deja alocate în bugetul Consiliului Superior al Magistraturii prin Ordonanța Guvernului nr. 19/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022.						
Secțiunea a 5-a Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ Nu este cazul						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul						
5.3. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Nu este cazul						
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul						
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul						
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul						

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul act normativ se încadrează în prevederile art. 13 alin.(7) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrație publică, republicată.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

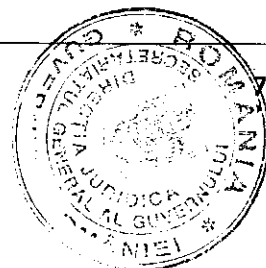
Nu este cazul

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 1057/2022.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

În procesul de elaborare a prezentului act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul act normativ a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale din data de 19.09.2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea
și evaluarea prezentului act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ

Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind înființarea unor posturi de personal contractual în schema de personal a Consiliului Superior al Magistraturii, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ